

51000 barn och
unga i Norrbotten

NORRBOTTENS
KOMMUNER

REGION
NORRBOTTEN

LULEÅ
TEKNISKA
UNIVERSITET

- Pajala
- Övertorneå
- Kalix
- Haparanda
- Boden
- Älvsbyn
- Luleå
- Länsövergripande aktörer
- Elever

NORRBOTTENS
KOMMUNER

Snöis, som arbetar på Hälsoskolan i Norrbotten, stöttar både utveckling och forskning

Forskningen om hälsosamtalen låter deltagarnas erfarenheter och drömmar vara det som skapar visioner om goda förutsättningar för hälsofrämjande skolutveckling.

Mer information om forskningen finns i brevet om samtycke i er väska

NORRBOTTENS
KOMMUNER

Röster om hälsofrämjande skolutveckling

[Skolsköterska](#)
[Idrottslärare](#)
[Rastvärd](#)
[BUN-Politiker](#)

Hälsofrämjande arbete
innebär att möjliggöra människors
ökade kontroll över sin egen hälsa
i syfte att må bra

(WHO, 1986)

NORRBOTTENS
KOMMUNER

**SJUKDOMS-
FÖREBYGGANDE**

**HÄLSO-
FRÄMJANDE**

**NORRBOTTENS
KOMMUNER**

4D – processtöd för **utveckling och forskning**

1. **Discovery:** identifiera ”guldkorn” ur citaten
2. **Dream:** formulera drömmar (vad?)
3. **Design:** planering för drömmar (hur?)
4. **Destiny:** illustrera bilden av framtiden

(Cooperrider & Whitney, 2005, Watkins Magruder, Mohr & Kelly, 2011, Tschannen-Moran & Tschannen-Moran, 2011)

NORRBOTTENS
KOMMUNER

Vad är ett elevhälsosamtal?

- Förskoleklass, år 4, 7 och år 1 på gymnasiet
- Elevhälsoenkät
- Samtal med skolsköterska
- Uppgifterna sparas
- Vad händer sen....?

Öppna brev

”Nu ska jag berätta om ett elevhälsosamtal som jag var med om, det var...”

”Nu ska jag berätta om mina erfarenheter av att hålla elevhälsosamtal...”

”Nu ska jag berätta om mina erfarenheter av elevhälsosamtal i skolan...”

”För att hälsosamtalen ska få full potential för att främja elevers hälsa och lärande tycker jag att...”

93 deltagare

37 elever från åk 4, 7 och

gymnasiet åk 1,

12 lärare och

44 skolsköterskor

ELEVER i ÅK 4, 7 och GYMNASIET ÅK 1

Öppet brev

Hälsa och lärande i skolan hänger ihop - god hälsa främjar lärande och en god lärandemiljö i skolan främjar både hälsa och lärande. Alla elever erbjuds elevhälsosamtal under sin skolgång och dessa kan utvecklas ytterligare för att användas i skolutveckling. Vi vill ta tillvara på de erfarenheter som elever av elevhälsosamtalen och tankar om hur det kan användas för att främja hälsa och lärande. Du får först fylla i bakgrundsinformation och sedan skriva in dina tankar. Fortsätt de påbörjade

1. Discovery

Identifiera guldkorn och utvecklingsområden i rösterna ni lyssnar till.

Vad inspirerar till hälsofrämjande arbete i skolan?

Citaten finns även i kuverten på era bord.

Foto: Shutterstock

NORRBOTTENS
KOMMUNER

Varnings signaler

Varnings signaler

Låt oss lyssna till en grupp
skolsköterskor och två elever

1. "Möter ibland lite motstånd ...de vill inte bli störda och "släppa iväg" sina elever. Tyvärr är det ofta ont om tid, svårt att hinna med alla samtal, det blir stressigt, man får skynda på och hinner inte ta den tid man egentligen vill ha och behöver till varje enskilt samtal...Önskar mer tid och utrymme för information om vikten av hälsosamtalen. Detta landar också i tidsbrist i yrket..."
(Skolsköterska)

2. "Bra frågor för de vill ju veta hur vi mår. Men jag tycker att man inte skulle gått igenom dem för annars kanske man inte vågar svara ärligt. Man skulle kunna fråga om man ville ta upp några frågor så att man skulle kunna prata om dem men annars skulle man låta det vara..."
(Elev)

3. "Tycker det är för kort och att måendet på eleven inte tas på allvar" (Elev)

Varningssignaler

Låt oss lyssna till två skolsköterskor och två elever

4. "Har ibland svårt att få låna elever från lektion. Går mycket tid åt att springa fram och åter för att få tag i elever" (Skolsköterska)

6. "Tyvärr finns det begränsat utrymme för att återge till klassen och att göra förebyggande insatser utifrån vad som framkommer vid hälsosamtalen. Det förebyggande arbetet blir oftast på individnivå..." (Skolsköterska)

5. "Minns inte så mycket om allt som frågades om. Alltid fokus på om man använder nikotin som röka samt snus" (Elev)

7. "Jag kommer inte ihåg mitt hälsosamtal" (Elev)

Varningssignaler

Låt oss lyssna till en lärare och två skolsköterskor

9. "Samarbetet med mentorer och skolledning skulle behöva förbättras. Elevhälsa är något som skapas tillsammans, inte något som elevhälsans professioner kan fixa" (Skolsköterska)

8. "Jag har inga speciella egna erfarenheter av hälsosamtalen mer än att jag sett till att distribuera kuvert med info om det mellan skola och vårdnadshavare. Jag vet sedan inte alls vad dessa hälsosamtal handlar om" (Lärare)

10. "Vi behöver pedagogisk personal som är med på tåget och förstår vikten av samtalen. Det är viktigt att resultaten av hälsosamtalen tas på allvar från skolenheten och används regelbundet och systematiskt i skolans preventiva arbete vad gällande hälsa" (Skolsköterska)

På god väg

NORRBOTTENS
KOMMUNER

På god väg

Låt oss lyssna till två elever och en skolsköterska

11. "Det var ett uppvaknande för mig, jag fick se hur min kost och sömn ser ut på papper.... har börjat äta frukost och sova bättre" (Elev)

13. "Det var bra tycker jag för hälsans skull och för hur man ska göra i framtiden...man hade kunna ha en så här träff varje vår för att få se hur man utvecklas efter varje år" (Elev)

12. "Hälsosamtalet är en viktig plattform för de fortsatta mötena med eleverna och föräldrarna. Eleverna ska ju även lära känna mig och få förtroende för mig" (Skolsköterska)

På god väg

Låt oss lyssna till en lärare, en skolsköterska och två elever

14. "Jag tror att det är nyttigt att göra dessa samtal. Jag upplever att eleverna får en trygghet i att gå till skolsyster mer självgående" (Lärare)

16. "Många gånger om det behövs en förändring så är ju föräldern den viktiga länk som kan påverka detta"
(Skolsköterska)

15. "Det hjälper lärarna att förstå oss bättre. Och när lärarna förstår oss så lär vi oss mycket bättre och snabbare"
(Elev)

17. "Jag tyckte att elevhälsosamtalen var bra annars, men tyckte dock att det skulle varit mer frågor om psykisk ohälsa eftersom det är fler unga som lider av det idag. Har själv lidit av psykisk ohälsa och det är viktigt att vuxna får veta om barn mår dåligt men försöker att visa att allting är bra, eftersom jag vet hur det känns" (Elev)

På god väg

Låt oss lyssna till två elever och en skolsköterska

18. "Bra...vi pratade om trivsel och om hur klassrummen var och om hur toaletterna var, vi pratade också om hur maten var och matsalen och om kamrater/lärare och miljö"

(Elev)

20. " Ett bra samtal...när man har haft elevhälsosamtalet kanske fler kommer på att de vill prata med någon, ifall de mår dåligt, har det jobbigt hemma eller liknande. Fler kanske börjar prata med varandra om det och då mår man kanske bättre. Eftersom att lärandet i skolan blir lättare och bättre om hälsan är bra så blir det bättre för skolan" (Elev)

19. "På många skolor är det en självklar del i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet och alla både rektor och pedagoger känner till syftet med samtalet och är nyfikna på resultatet"

(Skolsköterska)

4D – processtöd för utveckling och forskning

1. **Discovery:** identifiera "guldkorn" ur citaten
2. **Dream:** formulera drömmar (vad?)
3. **Design:** planering för drömmar (hur?)
4. **Destiny:** illustrera bilden av framtiden

(Cooperrider & Whitney, 2005, Watkins Magruder, Mohr & Kelly, 2011, Tschannen-Moran & Tschannen-Moran, 2011)

NORRBOTTENS
KOMMUNER

2. Dream (vad?)

Formulera drömmar om en hälsofrämjande skola.

Vilka "guldkorn" kan användas för att bygga en drömskola där hälsa och lärande går hand i hand?

Gruppledaren dokumenterar gruppens drömmar i det digitala formuläret.

Rubrik: "Dreams"

<https://www.norrbottenskommuner.se/haelsoskolan/>

Foto: Smolk

LUNCH

CENTRUMRESTAURANGEN A-huset

- Bord reserverat i mitten av lokalen
- Salladsbuffé + dagens rätt + vatten
- Lösenord: "Hälsa och lärande"

Åter 13.00
Smaklig måltid!

Hälsa och lärande

Deltagarinformation

Information om de som deltar i workshopen om
hälsofrämjande slöjutveckling 2018-10-24

Kryssa ett alternativ

Jag är:

Under 15 år

15 år eller över

Kryssa ett alternativ

Jag är:

Kvinna/flicka

Man/pojke

Annan _____

Kryssa/fyll i ett eller flera alternativ

Jag har följande roll/roller här idag:

Elev

Förälder

Yrkesverksam, som _____

Annat: _____

....tillsammans
med **sid 2** av
undertecknat brev
om samtycke som
finns i din
”goodiebag”

Hjärtligt välkommen till
Hälsoskolan i Norrbotten!

**NORRBOTTENS
KOMMUNER**

**REGION
NORRBOTTEN**

L
LULEÅ
TEKNISKA
UNIVERSITET

Bloggen - På världstoppen

<https://www.norrbottenskommuner.se/haelsoskolan/bloggen-paa-vaerldstoppen/>

NORRBOTTENS
KOMMUNER

4D – processtöd för utveckling och forskning

1. **Discovery:** identifiera "guldkorn" ur citaten
2. **Dream:** formulera drömmar (vad?)
3. **Design:** planering för drömmar (hur?)
4. **Destiny:** illustrera bilden av framtiden

(Cooperrider & Whitney, 2005, Watkins Magruder, Mohr & Kelly, 2011, Tschannen-Moran & Tschannen-Moran, 2011)

NORRBOTTENS
KOMMUNER

3. Design (hur?)

Planera hur drömmen ska bli verklighet.
Hur skapar man hälsofrämjande skola
där hälsa och lärande går hand i hand?

Gruppledaren dokumenterar
vägen mot drömskolan i
det digitala formuläret.
Rubrik: "Design"

<https://www.norrbottenskommuner.se/haelsoskolan/>

Foto: Designclub

4D – processtöd för utveckling och forskning

1. **Discovery:** identifiera "guldkorn" ur citaten
2. **Dream:** formulera drömmar (vad?)
3. **Design:** planering för drömmar (hur?)
4. **Destiny:** illustrera bilden av framtiden

(Cooperrider & Whitney, 2005, Watkins Magruder, Mohr & Kelly, 2011, Tschannen-Moran & Tschannen-Moran, 2011)

NORRBOTTENS
KOMMUNER

4. Destiny – mot framtiden!

Hur blev det när drömmen gått i uppfyllelse?
Vad vill ni främst dela med er av?

Illustrera framtidsbilden av hur det blev
och skriv en bildtext.

Välj stående eller
liggande format.

Foto: Quizme

Slutkläm...

Tillsammans vid bordet

Hur har dagen varit?

Vad tar ni främst med er från idag till den vardag ni går till i morgon?

Sammanfatta gruppens tankar i det digitala formuläret 😊

Rubrik: "Slutkläm"

<https://www.norrbottenskommuner.se/haelsoskolan/>

Think, think, think.

NORRBOTTENS
KOMMUNER

SAVE THE DATE!
16 januari 2019

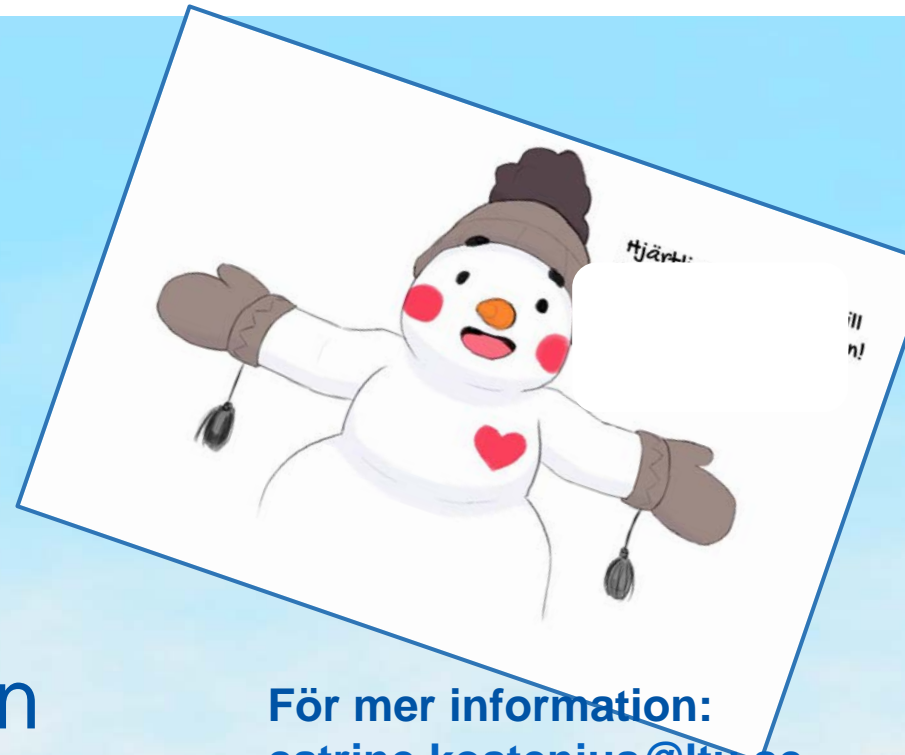
NORRBOTTENS
KOMMUNER

REGION
NORRBOTTEN

LULEÅ
TEKNISKA
UNIVERSITET

Tack för idag!

Alla vi i hälsoskolan

För mer information:
catrine.kostenius@ltu.se
lennastrom@kfbid.se

